

Előzetes feltételek:

Egész évi... 6 ft. —
Fél évi... 3 ft. —
Kisvagy... 1 ft. 50 kr.

Előzetes levet csupán a kiadó hivatalánál B.-Gyarmaton.

lap sajtóval részére a nyitlóra vonatkozó min. s költségek a szerkesztőre hárulnak.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetők díja:

Öt heftől postai sor... 5 k.
Háhyg minden hétköznapon... 30 k.
Nyitási ár garandált... 20 kr.

Hirdetéseket félre a kiadó. Helyre és időbeni hirdetéseket jelteljesen csak a kiadó.

Előzetes levet, reklamátiót és hirdetéseket a kiadóhoz küldendő.

A Válságról.

(Ny. J.) A Tisza-kormány beadta lemondását. A fejedelem o lemondást elfogadta, de egyelőre az ügyek további vitelével megbizta. A miniszterium tehát még nincsen el bocsájtvá. Az alkudozások megkezdődtek: megtörtént az első lépés a kibontakozás felé. A lapok, persze mindegyik saját álláspontja szerint, — útik a nagy dobot; mert a mostani válság olyan természetű, hogy kielégítő megoldásnak csak egy útja módja van: ez az, ha öfőlsége nem csak egy párt töredék véleménye meghallgatása után határoz a kormány alkudozása érdekében; hanem ha meghallgatja az ország népének számba vehető része által táplált nézeteket is „legyeinek azok nagyobb vagy kisebb pártok vagy párttöredékek által képviselve a parlamentben“. Mert az alakítandó új ministerium összehállításánál ovatosan és lehetőleg határozott program alapján kell eljárni egy oly program alapján, mely menten minden frázistól, csupán gyakorlati elveiben legyen erős és biztos; mert most komolyan az ország jövője forog kockán. Mi részünkről csak oly kormányt fogunk üdvözölni és támogatni, mely a józan szabad elvség zászlóját lobogtatva, a közigazgatás és pénzügyterén a halaszthatlan reformokat erős kézzel és a dolgok mélyébe beható észzel nem csupán igérni, hanem a lehető legrövidebb idő alatt azt kivivni is képes lesz.

Hiszük és reméljük, hogy öfelség megfogja találni a leghelyesebb megoldásra kivoztó utat, s nem fogja engedni, hogy az ország létérdekei az alkudozások közben veszélynek kitöve legyenek; a nemzet ismerni fogja kötelességét, csak ismerjék ezentul azok is, kikre a nemzet sorsának intözése bizva leend. Mert különben mi haszalat húzódik még el a válság; csak annyi bizonyos, hogy megoldást fog nyerni és talán könnyebben mint a legutóbbi krízis alatt, a reméljük, hogy a megoldás nem lesz más, mint olyan, a melylyel az ország közvéleménye kibékülhet; mert az ideiglenességgel, az átmenetekkel újra próbára tenni a nemzet türelmét, veszített munka volna. Ilyen veszített úgynek tekintenők, ha akár a mostani kormány maradásra biratnék, akár br. Senyei vagy Majláth féle kormány alakítatnék, mert azt bizvást a holtak közé számíthatjuk. — Találkozásokba azonban nem bocsátkozunk, mert márul holnapra élnek és legfőbb igazottságba tartják a közön-

séget, ugysis a legközelebbi napok bizonyosságot fognak hozni, vagy ha egyebet nem a legalább pozitiv hireket a megindított alkudozásokról.

Kertészet.

(Hószatnyesztés)

Ha bár az ösmeretes kellemetlen incidens után a szerénység törvényeinél fogva feloldozottnak tarthatnám magamat ezen tárgyra vonatkozólag tett ígéretem alól; mindazon által, — nem akartam azt, hogy bármikor is joggal mondhasa valaki, mi szerint volt egy eset, midön szavamot nem váltottam be, — ime közlöm a czimzett tárgyra vonatkozólag saját csekély tapasztalataim eredményét. Azt előre megjögörtem, hogy a lehetőleg röviden, szárazon és laicus modorban teendém. Úrdei, vagy üveg-házi tenyésztésről írni nem szándékom, rézint, mivel az már a mükertészet körébe tartozván, csak is szaklapba való lenne; rézint mivel korunkban az a fénytűzti cikkek egyike lévén, csak kevés boldog halandó anyagi körülményeivel conveniál. Én tisztán csak a szabadbani rószatnyesztésről szoritokom, mely legkevésbé anyagi áldozatot kíván, legkevésbé bajlódással jár, s mégis legtöbb gyönyört nyújt.

Vidékünk a szabadbani rószatnyesztésre különösen alkalmas, mutatják ezt azon számtalan vadrózsabokrok, melyeket hegyeinken majd mindentűt láthatni. A növény korhadványokban gazdag szivós agyagtalajt leginkább szereti. A nagyon száraz és meleg állóhelyben nem jölerzi magát, csak tegöndök díszes nélkül. Olyan helyen, ahol a nyári melegekben a délutáni nap heve keményen oda tüz, a virágok, bimbók, söt még a gyonge hajtások is leporékölödnek.

Ki tehát szabad földben rózsát sikerrel akar tenyészteni, válassza e czélra kertje azon részit, melyen az említett kellekék vagy már feltállhatók, vagy egy kis munkával előállíthatók. Válassza ki azon helyet, ahol a nyári meleg napokon a délutáni nap heve ellen épület vagy ölfák által védve iesszen, s ha a talaj sovány homok, vagy nagyon száraz természetű agyag volna, egy pár ásványnyi mélységig javítsa meg azt korhanyus erdelti földdel, vagy nagyon érett trágyával, s abbia ültesse a rózsá töveket.

A nemes rózsák rendszerint vadrózsá tövekre öjtatnak. Vannak ugyan már saját gyökerű nemes rózsák is, de azokra szertenni nem könnyű feladat. Előállítással sok vesződséggel jár, s hosszas idő igényel. Legkönnyebb, leggyorsabb, s legbiztosabb öket vadrózsákra öjta tenyészteni.

A rószatny.

A nemes rózsák alanyul szolgáló vadrózsákat kétféleképer nyertik, n. m. vagy az ördörl hoznak gyökeres vadrózsátöveket, vagy magról tenyésztenék rószadonezokat. Ez utóbbi mód több időt kíván ugyan, de sokkal is előnyösebb mint az előbbi mód, mert az eredeti vadrózsátövek többnyire vének, kevés számu, vastag öttét szinű gyökerekkel birnak, melyek alkalmas időben, jó talajban, szabályszeren öllítette megfogamzanak ugyan, de többnyire betegesek és rövid életűek szoktak lenni. Ellenben a magról nevelt rószadonezok igen gazdag gyökerzettelök, számtalan

vékony szálu sárga szinű, fényes bójja öde gyökereik erős felzívó képességgel birnak, igen könnyen fogamzanak, az öllítést nem sanylik meg, gyorsan nönek, a metesésüket hamar és beforrják: az öjtások bennök igen jól fogamzanak, az alanyra hamar ránönek, a nemes galy a vad-alanynyal megbarátkozik, a lomb a gyökerzettel, s gyökerzettel a lombot kölcsönösen gyamolítván, gyorsan öd, ósan virágzik, s hosszú életű növény lesz belöle. Még egy más előny is van: a véntörzsben a sejtiek meglévén keményedve, a nedv-keringés bennök igen lassú, s a növény öntentartási öszitöne abban nyilvánul, hogy a gyökerektől vad-hajtásokat hoz öd, melyeknek letisztogatása sok bajjal jár s ha le nem tisztogatatták, az öleletrö azokba menve, a beléje öfött nemes galy táplálék nélkül marad, s rövid idő alatt el vész. Ellenben a magról nevelt alanyok sokkal kevesebbé hajlandók a gyökerektől hozni öd vad-hajtásokat, s a pözög öleletrö a nemes galy táplálására íranyul. Jól tudom ugyan, hogy minden hasonlat sántít, de azért mégis kockázatok egy hasonlatot: ugyan van a rózsá-alany az öjtással, mint a gyermekek vagy felnött emberek az idegen nyelvek tanulásával. Valamint az ember minél fiatalabb korában kezdli az idegen nyelvek tanulását, annál könnyebben és tökéletesebben elsajátítja azt, s minél vénebb korában kezd, annál nehezebben s annál tökéletlenebbül tanulja meg az idegen nyelvei; épen így van a dolog a rózsá alanyyal, minél ifjabb korában öjtjük abba a nemes galyat, annál tökéletesebben egyesül velö.

Magról nevelt vadrózsátöveket lehet ugyan szerzeni az ölelektöl is, de egy kis munkával, egy év alatt, minden költsék nélkül nevelhet magának mindenki vadrózsátöveket, s a mostani szigorú viszonyok közt ez a legelőnyösebb. Az ördörlványokban s ligetes helyeken tenyészö vadrózsák érett bogyoit öszszel, vagy tél elején megszövedén, azok magvait kiszövedve, vagy legalább az érett bogyókat szét dörzsölve azon nyersen, kertünk valamely szegletében, jól fölött földbe ölvetjük, úgy, hogy a mag mennyiségéhez képest több vagy kevesebb vonást húzunk két lábnyi távolságra egy mástól, azokba a vadrózsámagot akár megiszatitva, akár szét dörzsölt bogyók búsával ögyött bele hujtjuk, s vékonyan betakarjuk. Egy ujnyi vastagságu földtakaró legjebb. A rózsák két vége iránt egy egy kis jelölköt leszurunk, hogy tavasszal meg lebeszen ismerü: hol vannak a sorok. Tavaszig több munkát nem kíván a mag-öy. Tavaszszal, midön a gyom a mag-öyben kikel, ovatosan meg kell gyomlálni. A magvak ápril és május hónapban kikelvén, gyomtöl tisztán kell tartatni, s haszarással uralkodniök, néha néha egy egy jó meglocsolás, vagy megöntés nagyon előmozdítja a vadonezok gyors növekedését. A következő tavaszon, vagyis a vadonezok egy éves korában vagy mind ki lehet ösni s öskolába öllítetni, — vagy, ha valakinek nincs kedve ez ödeje az öskolázással bajlódni, kismög az erőteljesebb példányokból annyit, a hány rózsá öjtványt akar csinálni, s azokat beölteti egyenesen álló helyeikre. A többi magonez ott marad tartalék gyanánt jövő övi használatra, melyek a megrikítés után még sokkal jobban fognak nöni. Így egy pár négyzetög ölynyi tere néhány száz vadrózsá magonezra tobetnek szert, melyből

nem csak saját kertünket öllíthatjuk ölegendö rószáalanyokkal, hanem barátainknak is juttathatunk.

(Folytatás közelebbik)

Oroszi Miklós.

Gazdasági.

(Nyitlólevél Oroszi Miklós örnök)

Pasztá Szántó feb. 15 én 1877.

Rövid észrevételeit ögözen ödö nélkül nem hagyhatom, sajnosom, hogy, a mint öelőre gondolkodtam, bekövetkezött a docturákra kell felelnem, melyekből az öltazö közönségnek semmi egyéb haszna, mint hogy a téves állítások rectificáltsanak.

Öelőre bocsájtom, hogy legyen meggyözdöve Oroszi örn, miszerint nem gyamantom, hogy azt, mint írt, kitalálta; — de hiszem, hogy valahol olvasta.

Hogy ez lehetséges, önamagam egy feltűnő tapasztalatból tudom. Emlékemem ugyan, hogy olvastam, kidöcsörve mint s tudomány vívmányát, mely, ha nem segíthet, legalább ajánl, a többe nem annyira hasznos helyett egy új fajta, a „Vitis ripária“ mely a phylloxera pusztításának öllentáli.

Megvallom, hogy jó márt nevettem rajta; mert ezen faj 15 éve megvan és bár vegetatiója hasonlíthatlan, egy hogy öllentatja mindenkinek ajánlhatom, sőt legutóbb hajtása sem fagy el, virágzásának bőszeg csodálatos, és csak egy hibája van, hogy merkedőseim daczára ezen időznak alatt még egy szomet sem termett. Jelenleg felvezetem egy 3 öles öszlopra, hogy megtudjam, mit fog mondani hozzám, ha mint írt tiszteltel.

Írni tehát lehet bár mit, jó bizalommal és akaratlál, olvasni is lehet, de azért nem követhetés, hogy az igaz is legyen, és midön ezt valaki megjegyzi, haragudnak nem kell.

A mi Van Mons t ölleti, helyesen adta szavaimat, és azokat fenartom, a nélkül, hogy Van Mons érdemét tagadnám, valamint öp oly keveset tagadom Urbana ö kanosok és Kóvács József ösperen érdemeit, söt személyes tapasztalásból tanakodom, az ötöbbi minden kereskedelmi haszonvagyótló ment öszintésge mellett, daczára, hogy reá szorvira egyik sem volt, és az ötöbbi nincs, és mégis az öjtványokkal özörökölök vagy kereskedök, — az ösöd pedig kertjöt, miszerint öttana ölöbb maga kereskedelmileg használta, ötöbb pedig öp egy család, mint Van Mons.

Nem fog soha ezem agába sem jöeni egyikötöl is követelni, hogy a legöbbi fajok mellözötözéséről írjanak, söt agítájanak; mert tudom, hogy egyebet nem értenek, ötol, minthogy a közönség ott hagyta öket, ha bizonyosan ezöszerezen kiválasztott kövös faj nevelésére szoritkozoznának.

A mi a legjeleesebb öjdönéság esemegö fajokat ölleti, arra nézve csak azt jegyzem meg, hogy az ödszöttök, megtalálhatók 1824 ben Stuttgart Tübingenben Cottánál megjelent: Taschenbuch des verständigén Gärtneren két vastag kötetű munkához mellökelti Baumann testvérek catalogusában, tehát öy nagyon öjak nem lehetnek.

A mi a gyümölcsfákat ölleti, határozottan tagadom, ölöször, hogy Van Mons öttörött lett volna az új fajokban, hanem testvérek nagy ötyje egy öszmaddal ölbb máködven.

Hogy, mint Orozi úr mondja Van Mons-ról, „hogy minden a vadgyümölcsök magvait, azokat elvetette és 61 hat év múlva megmutatta gyümölcsüket 48 év alatt 11 nemzedéket nemzedéket producali és 300000 maghálóú és jeles fajokkal gazdagította” ha Tótfalusi írta is, az ököletesen hamis, mert először: nincs mai napon tudományosan miveltenomológ, a kinek csak ezbe is jutna vadfának amagját nemcsinálni akarai, mert ettőlkintré attól, hogy nem 5—6 év múlva, de igen későn teremnek, a legnagyobbb részben egy külön fajnak tartják, mely igen állandó és változatlan igen kis ingadozással van csak alávetve, a melyek inkább leveleik és törzseik, mintsem gyümölcseiket illetik. Tiszán vad gyümölcsből nem lesz soha egyéb, mind vad; ezekkel nem Van Mons nem experimentált sem más. Egészen más az e rémben bosszúsága miatt ide nem tartozó theoriatának alapja.

Másoldoz 300 oly faj melynek tényessége egymás mellett érdemes volna, egyszerűen nem létezik és hogy mily csekély és elvont az új fajok száma, meggyőződést szereshet Orozi úr általalam idézett könyvből, de nehaj Szentiványi Márk katalogusából is.

Hogy 46 év alatt 11 nemzedéket producaljon valaki, az Tótfalusi úr engedelméből legyom mondva, egyszerűen oly dolog, mely bővebb fejtegetést nem szűkségel.

Többet is mondhattam volna, ha az idő nem engedne, mert tegnapelőtt jővén haza, az újságok olvasására csak tegnap este maradt időm és felhívné Orozi úr recenziójára, arra lehetőleg tárgyilagosan felelni igyekeztem.

Luka Gusztáv.

Gyümölcsészet.

Borcsy Máté Kovácsánál (Csanád) előfizetést hirdot „gyümölcsészeti vázlatok” című kötetére. Nem tudjuk eléggé ajánlani a könyvet, mely honnani elhagyott gyümölcsészeten szép lendületet tesz hivatalra tenni. — Programja következő:

1. A gyümölcsészet nemcsak hasznos, de gyönyörködési tárgya is a gazdaságnak. E hasznos és gyönyörködési gazdasági ágának története és Franciaországban Angolban és Észak Amerikában terjedelmes irodalma van már napjainkban. Csisos könyvtárak telnének már meg azok kötetekkel, melyek ott egyedül a gyümölcsészet tárgyának. Hazánkban fájdalom! önálló gyümölcsészeti munka még nem jelent meg, mely magában foglalja legalább nagyobb vonásokban a gyümölcsfajtenyésztés és gyümölcsisme köréből mind azon tudnivalókat, melyek tudása mindenkinék hasznos, a kérdő gyümölcsészetre pedig nélkülözhetlenül szükséges volna.

E hiányon óhajtanék némileg segíteni azáltal, hogy a gazdasági szaklapokban kiadást, elméletben megjelent gyümölcsészeti értekezéseim, jegyzeteim és gyümölcsismertetőseim „gyümölcsészeti vázlatok” cím alatt egy önálló kötetbe közrebocsátom.

E „vázlatok” részint és általában a gyümölcsészet, annak hiányairól a hazánkban előhaladtat elősegítő módokról, részint pedig a gyümölcsfajtenyésztéséről igyek monak részletes fölvilágosítást adni.

Két részre lesz felosztva a munka.

Az I. rész magában foglalandja a következő általános gyümölcsészeti értekezéseket és vegyes jegyzeteket.

1. Eddig szavak az anyákhoz hazai gyümölcsészeti érdekekben. 2. Szerény kérelem a gyümölcsfajtenyésztésről. 3. Hol a hibahely állomás étertermébe — táncolni; hol az örök zöld fenyő és az örökké rózsás mosoly kellemes csalódással pompis nyáréji varázsolnak eléd, melynek csillagain elmerengve addig gyönyörködöl, míg egy görömba kéznek a hátad közepéből harántó kőszál alá siető experimentatíójá a valóra nem ébrezt, — s te körkálneve megtudod, hogy az a hely, melyen állsz, báterem, s a miért idejöttél, az bál. Még pedig nagyon szép bál! A sok mind kedves alakok, a pálya fentartásán működők, a férfiak pedig néhány városi meghívott s több katonatiszt kivételével nagybőrra vasuti tisztviselők, ez az éjjeli szolgálatot a „forgalom előnyére teljesítik, kívül pedig, megy,

1. A különféle gyümölcsfajtenyésztés alanyairól. 2. Az új törzesszokról. 3. Fatapasz, fa- és új törzesszokról. 4. Az új törzest. 5. A bajt és szemérszokról különösen. 6. A faiskolai fiatal csemeték fölvevéléséről. 7. A fültetéseiről. 8. A faj vagy próbafáról. 9. Észmételődék a gyümölcsészetről s a gyümölcsismertetéséről. 10. Gyümölcsseim.

Ez többi ezek vezetést szolgál az általam u. kovácsánál kísérleti gyümölcsfajtenyésztés valódiakul fölismert s egy vagy más tekintetben különösen becsesnek talált s terjesztésre méltó gyümölcsök ismertetéséhez.

Három gyümölcsfajból 157 gyümölcsfaj ismertetik itt meg körülményes leírásban u. m. 80 faj körítet. 56 faj almát és 22 faj szilvát.

A többi gyümölcsfajok értékesebb fajait, valamint a főteltbi három gyümölcsfajból az ezután teendő tapasztalatok után becsesnek fölismertetőt fajokat egy-egy újabb kötetben szándékozom folytatónlag ismertetni, ha gyümölcskedvelő honi társaim pártolása kedvezni fog e vállalatomnak.

A munka nagy nyolczdrét alakban, finom fehér papiruszra kiállítva mintegy 30 32 nyomatott ivre terjednek.

Előfizetési ára hárve 3 frt — bolti árát mindenestire magasabb leend.

Miután a munka nyomtatandó példányainak száma előleges meghatározása végett elkerülhetlenül szükséges tudnom az előfizetendők számát, tisztelt ivartó barátaimat s mindazokat kikhez előfizetési föl-hívásom eljut s szintén gyűjteni fogóknak előfizetők névjegyzékét a kívántott példányok árával együtt bozzám, Csanád megye, Mező Kovácsánra (posta állomás posta után beküldeni sziveskedjenek. A főteltbi határidőn túl aztán a munka három hónap alatt okvetlenül megjelenend s az illető előfizetőknek postán szelküldetik.

Gyűjtotékek minden 20 vagy több előfizető után egy ingyen példányal szolgálók.

Levelezés.

Losoncz 877. feb. 14-én.

Kedves barátom! Igért beti tudósításomat már-már egy hónapra terjesztettem ki; s megvallom zavarban volnék a mentésé iránt, mely kalendárium — magyarász önkényesmet igazolói fogná, ha az időt egyszerűsniad nyom nélkül engedtem volna át-röplőni felettem. De én ügyelmes őrzem voltam, s naplójegyzeteim a legretentibb kávévénikén is csafot ejtettek — tartalom dolgában; mert a hitelesesre nézve, nem kerülök előle hirkovacsokkal, ettől a dícsőszóltól távol tartom magamat, nem akarván győzni úgy, hogy egyszerűsniad bukjam. Vagy talán nincs is, a ki megirigylhetne a babért, melyet az ember a város száján arat? S én, ki a farsangon egyszerű sem eszem el, (pedig ez a legnikamlóbb ivac), nem akarhatok egyszerre a földön elterülni azért, — mert bőjt van. (Léven ez a legplettykásabb szezión.)

Hol is kezdjem csak? . . . Bőjti siralmon, vagy a farsang elhangzott zenéjének legyek visszhangja? Adom a szomorút és vigat, úgy amint azt elmém a gondolkodás személyével tollamba sügta. Tehát: — áll-pihentük ki a január 31-ki, nőtolsó levelemben is említett műkedvelői hangverseny igazalmait és gyönyöröit, mely a szereplők és közönség közt megosztva, egy élvezetes estén kívül a jótékonyaságnak is szerzett lért; — már is a február 6-ki vasutbál, jobban, pikáns udvarias meghívója vonzott a helybeli állomás étertermébe — táncolni; hol az örök zöld fenyő és az örökké rózsás mosoly kellemes csalódással pompis nyáréji varázsolnak eléd, melynek csillagain elmerengve addig gyönyörködöl, míg egy görömba kéznek a hátad közepéből harántó kőszál alá siető experimentatíójá a valóra nem ébrezt, — s te körkálneve megtudod, hogy az a hely, melyen állsz, báterem, s a miért idejöttél, az bál. Még pedig nagyon szép bál! A sok mind kedves alakok, a pálya fentartásán működők, a férfiak pedig néhány városi meghívott s több katonatiszt kivételével nagybőrra vasuti tisztviselők, ez az éjjeli szolgálatot a „forgalom előnyére teljesítik, kívül pedig, megy,

jön a vonat, de jelzőit, a fülttyöt, harangot, dörbendülést morajt nem halljuk; roppantul elvagyunk foglalva a magunk gö-zével. — Nem, azt is meghalljuk, a ti-gyelem még tovább is terjed. A társaság nak ezbe jut az a szerencsétlen fűt, kinek halála lett az a konyér a melyből ölni akart; pár hót előt a mozdony legázolta, maradt utána egy kétségbeesett özvegy s uylcsa éhes árva. — A vasutiak egy szép vonását jegyezhetem fel a tényben, hogy az északi vonalak közlissetül s igazán magyar forgalmi főnöke: Olgyay úr indítványa folytán a szűnőre alatt megtartott pezsgő-kisajlásat rendezte, mely ennek a gyászoló családnak 100 frtot jóvedelmezett. Fény és árny minő közel egymáshoz! Ilyen a vasút-élet jó s rossz gyakran együtt járunk, leg-többesör kergetik egymást.

A vasut jótékony hatását városunkra ki tagadná úgy közműveltségi mint nemzetgaz-dasági tekintetben? — En mégis gyakran bajlandó volnék határukat valamely ma-dárnemléta félreess szűhelyen keresni, — annyira kiesik némely egyén s némely kör a művelt világgal fogalom józan keretéből.

Mutatónul egy kevés: a losonczai túzóltó-egylet gróf Forgách Antalé asszonyt zász-losányának kéri fel, a mindöss ezt teszi, nem a név, de a nő egyéniségére néz s a párttekin-tetek megszorításait szabadon cselekszik; a grótló a tisztéget elfogadja; és a febr. 4-én megtartott túzóltó közgyűlésen Busbak Ádám úr egy már levezott ily tény ellen unneplécsa órással él. Mely tiltakozás lényege ha indokaitban, s ebből kifolyólag csejijában az illető előtt helyes meggyőző-dés alapjára is volt fektetve, alkalmazás-ban gonyja a férfitől lovagiaságnak.

De az éremnek még egy oldala van. Ugyanezen iukorokt, a nézecem szerint időn túl való fellépés visszavetésével a nagyhan-gó élieken és siktitől tapsviharól elmámo-roított közgyűlési veszerfűfűi, kezeletfognak egy époly inparlamentális, mint a művelt tapintattal épen nem korespondeáló modor-ban megejtett leiszorításra oly embernek, ki mindentől közbecsülésben álló férfit, szereplő független egyéniség s a városnak sokat használt s használtató polgára. Tehát győz egy ügy; bukik a másik, mely czel összefüggés-ben nincs, pedig mind a két ügy a városnak az érdekeibe vág. Busbak Ádám úr, — mint mondják, — teljesen visszavonulni készült, bár meg vagyok győződve, hogy a közvélemény, legalább részben kijózanodott közvélemény nem fogja engodni; de ha mégis megtörtén? . . .

Vagy oly sokan vagyunk? Az u. n. intelligencia, mely alatt közönségesen a szo-rosan vett kaputos osztályt értjük, (bár tév-esen,) vagy nem törődik közgyűlésszel, vagy a hány kört képez, annyi irányt szol-gal, a lakosság zömét képező polgári elem pedig — fájdalom, — nem oly művelt még, hogy a kivételek kivételével irányadóul szereplni tudna. Aztán az az éjeen meg taps, nagyon könnyű és ragadós mulatság. És lo-gyenek meggyőződve azok, a kik ezt kész-pézűl fogadják, hogy ugyanaz a torok át-kuozni is tud s az a tapasztaló lélek öklőro is szorul, még pedig nem ritkán ugyanazon eszme, olv, vagy szél ellen. Ez az erő nem morális alap. Erre nem építhetünk. Ha van a társadalomban féreg, irtsukki az erők jó felismerése, helyes alkalmazásával, de ne csináljunk mételey önmagunkból önmagunk-ra, — ok nélkül.

Szinte csüggedve néztünk a február 10-diki bál elé, mert azt is fenyegette mindenféle elfoglaltság. Volt valami a leve-gőben a miből szálkát kapott az ember. Miért zánkörű és nem helybeli a jótékony csej; miért 10 és nem 13; miért esto s nem nappal? Az az, pardon ezt nem mondta senki, de talán gondolhatta úgy. — Hanon azert a rendezőség buzgolkodott, a fővárosban Petrykó Imre vezérlete alatt Smidl Soma és Hajnik Béla urakból álló küldött-ség mont a török konzul s az ifjúság meghívására. A konzul (törtető sziveséggel) fogadott bennünket, s személyesen meg nem jelenetvén, egy a bál estején érkezett sürgényben közszinto meg a rokonszenven s maga s a török hadsereg nevében; az ifjúság pedig a Konstantinápolyból hazatérő ifjak fogadása miatt el nem jöhött ugyan,

de a meghívást köszönettel fogadta s ve-lünk jelvényt cserélt. Így eszálkuk mi. Azt-lán a török rokonszenven mindenben: — sziv-berem, arozu, kézben, lábba a báterem falán, — mindentűt. — A bizottság török foz és török színt jellemző mellazalagokkal ökitve: a török szövegű tánczrend, bass megyes, diván, vagy tauács szűrtáncz, a cot-tilion címés, a porta küzből tört tréfák; minden összhangzó volt. S ha most, a bál után visszajutottunk, elmondhatjuk, hogy törökveszűket siker követte s ezbe koszar-t, mint melyet a mi nőiük képviselőit, nem is vártunk.

A bálúnya: mélt. gróf Czéhrián Lászlóné asszonyt gyöndékedése távol tartotta, a jótékony czélhoz azonban 25 forintal járalt. Felülletés még kéttő volt. A Goldberger Dávid aranya, s egy valaki 2 frt; az összes oroducny pedig 33 frt s 1 arany. Hogy a török sebesülteknek meynyit jút, ma még nem irástom, mert a bál után nem tartottunk ülést s a költsék jegyzéket egész terjedel-mében nem ismerem.

Elmúlt ez is, mint minden, s az eszmény légtörőből vissza szállunk a valóhoz, a po-éziát fölvalija a próza. Elmékedünk s van a kinek a feje is megfájdul belé, és meg-fogadja, hogy a jövő farsangon csak két pohár lemondó-et iszik, a bornak feltje so sz, s a cigányának nem paracsool; a nő, a kedves, a mátká, a feleség különféle rangjában elhatározza, hogy az egyszerűség mintaképe lesz, úgy fog hódítani, ségd-észők nélkül. — Aztán a jövő farsangon uszályával sópi a pallót, s a férfi bizonyo-san bújában iszik s csak egyre mondogatja azt a nótát, azt az óvét a cigányának: — „Dolondos világ! Bukó emberek” . . .

Hajnik Béla.

Ipolyaság, febr. 14.

Miként az e lapokban is kültöt meghív-voón jelzave volt, az ipolyasági hölgyek által „a honvédliszek vagyontalan özvegyei és árval javára” rendezett tánczorgalmat tegnap és illetőleg ma nemcsak megtarta-tott, hanem — helyi körülményeinkhez mérten — fényesen sikerült is. Az e részbeni érdem első sorban a tánczorgalmat indítvá-nyozó honvéd tisztnöket illeti, másod sor-ban pedig városi hölgyeinket, kik közül még a szűkebb körülmények közt levők, avagy a bálon egy vagy más okból meg nem jelentek is, majdnom kivétel nélkül különféle, jelmezcs hölgyek által határozott és mérsékelt áron értékesített étkék és ita-lok bőségével járultak a jótékony czélhoz. A meghívvoón hirdett megéház termek-ből ugyan csak egyet láttunk, de a hiányt bőven kípólták szoretve tisztelt főispánunk lakbolyiségi és batorzata, melyeket távsír-göny útján „egész készséggel” a báli rendezőségnek szokott lovagiaságával átenged-tet. A megéház kapujától fel a ruhátár-kák az ut és hácsók pokrócz és szőnye-gökkel voltak boritva, melyek körül lam-piónok stb. világitották. A fényesen kivilá-gított, fehér draperiakkal, borostyan és fény-dolevelekkel díszített nagy terem tán még soha nem volt oly izlésteljes és elegans, mint ezáltal, s az kivilágolt az Axmann honvéd őrnagy családjának érdeme, melynek a farsadság és kivitelben méltó segéde Ma-darassy főbádnagy volt.

A bálba lépőleg azon sajnós gondolat lé-pett meg, hogy jöllehet környezett minket egész raja a női szépségoknak, kik valamint maguk, úgy többnyire gazdag uszályos ruhájuk is méltán vetilkedőtték a fővárosi szépekket és ruhákkal: mégis mintha va-laminek a hiányával volnánk, mit az újabb időben nem egy ízben tapasztaltunk. S ezen hiány a felette győre képviselt vidéki kö-zönség részvétlensége volt. Míg a régibb jótékony czélú tánczorgalmakon a megye értelemiségének ha nem is minden háza, de minden vidéke mindig képviselő volt: az újabb időkben csak kivételesen vevé részt a vidék értelemisége, vagy ha telisik: ne-messége a megye központjának társadalmi mozgalmaiban. Ez vagy múltán megrovandó hüszkeség vagy prudig képség. Ha a vi-dék ügyvezett régi nemcsi osztálya azt véli, hogy a fényezésben nem versenyezhet: úgy hasson ha haibat értelmiségével. Kö-

vésték az utolsó francia császárság alatt élők aristocrata példáját, melynek hülyvillága egyszerű de izléletes ültetőkkel is féltényt gyakorolt a selyembe burkolt és ék-szerekkel terbeli bőrcs és hivatalosvilág asszonyai közt. Avagy már nem lenne ez és az el prózai napjainkban, melytől minden műveltebb magyar lelkesül és áldozni tudna?!

Ámde félre a busító gondolatokkal: most, midőn oly vígan szór a zene, s mellettünk egész raja a szobnúl szebb hölgyeknek elelés. De hogy is ismerhetők mindnyáját, és ha ismernék is, ki volna elégő bátor a csupán neki toszókat megucrozni, elősorolni? Éa ha mégis megueveszünk a táncban részt vett élő szép virágkoszorú egyes szála: est csupán referenciáistánthoz képest vagyunk kénytelenek tenni. Az egész nél még annyiból szerencsések vagyunk, hogy véletlenül alphabeticus rendben listáltak el mellettünk tánczoló szépeink: az Axmann nővérek, Berko Jósefné, Donáth Szilárdné, Hederváry Gizella, a Held nővérek, Keller Ilka, Konkolyi Szeréna, Libertini N., Madarassy főhadnagy, Medveczky Őrszi, Méhes Jósefné, Pocsiczky N., Pougrácz Janka és Emma, Szalkóczy Melánia, Schiller Antalné, Schnerok Őrnagy, Sebe Irén, Steiner Janka, Szartorius Jósefné, Szlamka Anna, Tóth Lajosné, Vaskovics Jósefné, Verébelyi Jósefné, Vidák Irén. Etánczoló hölgyeket számos nem kevésbé szép és elegans hölgykoszoru ille körül vagy társalgott a szép szalonná alakított karzat alatt, mely felett szinte számos és díszes mindkét nembeli közönség foglalt mint néző helyet.

Most azonban, midőn már a szünórát jelzi a trombita, tekintánk a buffét helyiségekbe, melyek elsőjébe a legválogatottabb ételek és italok valóóság kiállításá alatt görbedestek az asztalok, melyek körül minden volt egy személyben kir. adófélygelőnk tisztelt neje Őrszág Jósa. Csodáltni lehetett, hogy volt képes nemcsak felügyelni, de ki is elégeitni adagokunkat az egyszerre szazon felül étkezést, mi mások meg sem történhetett volna, minthogy a legúj-josabb lepkék (Axmann nővérek) szállítás idecda az ételek és italokkal. Múlt segédnk volt nekik egy szép kis markotányosné (Keller Ilka), oldalán lebegő bordócakájával, míg egy szende képi trolón (Medveczky Őrszi) és sürge magyar parasztlány (Steiner Janka) nem kisebb buzgalommal igyekeztek megfelelni elvállalt szerepöknek.

Ily kedves pinczérnök kiszolgálása mellett ki ne kívánt volna étkezni? s voltak is többen, kik még reggelire is vacsoráltak. A baj csak az volt, hogy a szép pinczérnököt az éttermekből a tánczterembe sokszor elopták, hol a táncz derült kedéllyel szinte reggelig tartott. A jótékony és nemzeti jellegű szóra bejött jövedelemről, valamint a külön adakozókról még nincs tudomásunk, de hiszünk, hogy a lapokban is közöltettni fognak.

Lónyabánya febr. 5. éa.

Tisztelt szerkesztő ur! Épen most toszem le becse lapja 5-ik számát kezemből, s habár nagyon is méltánylom ama eredeti magyar példaszó értelmet: „no szólj szám, nem fáj fejem,” — mindá mellett még sem hallgathatom el becse lapjában olvasottakra vonatkozó kettős megjegyzémet.

Az első vonatkozik a dr Felsenburg és dr. Bogdán közötti küzdelemre. Valóban csodádom szerkesztő ur türelmet, hogy e küzdelemnek, mely oly meddő, s az olvasó közönséget csak a utatja, — lapjában oly készséggel nyit tért, holott tudhatná szerkesztő ur, hogy ama farkasampútió feletti polemia eskis a „figulus figulus odit” — féle elvnek folyománya. Azon urak vagy mindketten igen tudósek, s az esetben jobban tennék, ha tudományukat az emberiség javára értékesítenék is in praxi; vagy pedig nem azok, — s az esetben jó lenne, ha már egyszer kibékül-nének egymással, s az olvasó közönséget ily saakkérdések vitatásával ne utatnák. Egyébként helyesen tennék, ha valamely

szaaklapba vinnék át a küzdelmet, s az esetben háláosan fogadnák, ha ügyeségök s tudományosságuk beigazolására szívcekek lennének említtat tenul röviden ama lábtörési, — illetőleg összehállasztási műtétről is, melyet 1875. évi május havában Frenyó Gizella hugomom oly sikeresen hajtottak végre egyúttesen, hogy említtat hógom hat heti kínos szuevedés után végre a törés következtében beállott ideggyőres következtében 18 éves korában meghalt a nélkül, hogy törött lábzárcseontja még csak kezdett volna összehálladni. Ha épen ügyeségőket beigazolják, igen lefogunk engem is kötelezni, s tán enybitő balzsamot öntencem a gyógyuló szülők örök nyílt sebére is.

Második megjegyzésem vonatkozik a Páti I. és a gyarmati ev. egyház közötti eszmecsézésre. Olvastam mindhárom cikkét, s Páti barátomét teljesen helyeslem s magamérá teszem. Igazán különös, hogy egy gyarmati egyház, melynek oly nagy intelligens közönsége van, oly határozatot hozhatott egyházgyűlésen, melyen azon — vendégszónokokra vonatkozó határozat; s még különösebb, hogy ez az esperesség főcsejnek jelenlétében történhetett meg! Hiszen, ha az egyház oly szegény, hogy nem költöhet a papokra: hát miúgy akkor az a „castra nyomortáság?”

Hivatkoznak a pesti ev. egyházra és Dolcschallra. Szép, — si licet parva componere magnis!

Tebát, tudják o a gyarmatiak azt, hogy a pesti egyház valamint a többi vendégszónoknak, úgy Dolcschallnak is a vendégszónoklatért száz—száz o. é. frot nyomot markába hálás közönséte nyilvánítását: holott a gyarmatiak csak is szép szemeik kacsiatásával háláltak meg a vendégszónokok tres fáradozását! Bizony sok volt te hát a hasonlat. Különbem pedig ügyeljen a gyarmati ev. intelligencia, ne hogy új járjon, mint az olyan agglögöny, ki sokáig és sok körül válogat maga számára mátkát, s végre miután maga nem tud meghatározni: meghatásitják mások. Sapientibus sit.

Bezárom rövid soraimat azon értesítéssel, miszerint időjárásunk igen kedvevő, havunk sok van; vétéseink nagy reményekre jogosítanak! Vajha már egyszer teljesülnö várakozásunk és óhajunk. Társadalmi életünk főleg a szellemi téren mozog, s így épen nem unatós.

Geduly Elek Ferencz.

A b. gyarmati önkéntes tűzoltóegylet mult évi mozgalmáról a következőket közölhetjük: Az egylet alapító s pártoló tagjainak száma 59; az egyedül alapítóké 39, míg az egyedül pártoló tagok száma 20. A tönyleg működő tagok száma 62. Ezek közül elválasztás miatt kilépett 3, leközönt 3, és kizárattott 4. Az egylet s a megye tulajdonát képező műszerek értéke 1200 frot meghalad. Az egylet összes bevétele 2005 frot, kiadára pedig 2014 frot. A folyó évi előirányzott költségvetés bevételekben 617 frot, kiadásban 822 frot, fedezetlen kiadás tebát 205 frot. volna, mely azonban a mult januárius hóban az egylet javára rendezett tánczvizigalom 227 frotnyi tiszta jövedelmével fedezve van.

A honvédlistából B. Gyarmaton f. hó 10-én fényes, igen fényes volt, a honvéd névnek megfelelőleg. A megyeház különben is díszes terme vakított fényben uszott. Szokatlan dísz, a sugárterő csillárok ragyogása, a parquett tükörzérő simasága, meglepőleg hatottak a belépőre. Hát még a terem oldalai! Pompásan készült trónmenyazet alatt a királyi pár arcképe díszelgett, — nem, — tündökölt, ama kegyeletes szellem által, mélytel tud hönvédjelny oda állították. (Vajba tudná a királyi pár, hogy a magyar honvédség, dacára a sötét multnak, jobban ragaszkodik hozzá, mint Lajthán tul a „Landwehr-ék kémeerege?”). A szélrózsa minden irányában szögre akasztott szuronok száza! — most az egyszer az általános békét hirdették. Csak a szivek voltak harcban, — értom a nagy számban megjelent férfakét, kik a kevés számmal megjelent, de annál kéőssébb szöpnem meg-

tánczoltatásához alig jutottak. — Hölgyeink — a mostoha idők dacára — szokatlan fényűzéssel jelettek meg; ama toillettek, melyekben e bálon a női kéleum pompázott, Róma veszedelmére emlékeztettek. — Róza lodult . . . haggyak a sötét képet! Inkább nézzünk ama szép szuevcekb, melyeket nem a toillettek fénye tett azá. A bál háziasszonya D'Elsenauz Albertné (fekete acelyemben, fekete faille el díszítve) a királyi párral szemközti foglalt helyet, s örömmel és türelommal nézte az ő őrizetére bízott hölgykoszoru, melynek tagjai voltak: Baintner Ottóné (rózaszín tarlatában, fehér virágfolyodnárral), Hérczi Anna (fehértarlatán, rózaszín atlatz s virággirlanddall), Dessowffy Elekné (fehér selyem, rózaszín atlatz, ezüst levelekkel és brocat-tal), Dömök Róza (fekete selyem, rózaszín selyemmel), Farkas Ferenczné (lila selyem fehér csipkével), Harmos Gáborné (lila selyem, sárga díszel), Havas Gyuláné (fekete selyem, rózsákkal), Horváthy Ilonka (rózaszín tarlatán, nefelejcs és rózsákkal), Klein Jánosné (havanna selyemben rózsákkal), Kovács Sándorné (zöld selyem, fehér csipke díszel), Majláth Etelka (fehér tarlatán, rózaszín girlanddall), Matlinszky Fanni (fehér tarlatán, piros atlatzsal), Markovics Ödöné (fehér selyem, mezel virággirland s brüsszeli csipkével), Melicher Ferenczné (drapazin selyem, sötétpirosal), Mocsáry Helén (lila tarlatán, lila atlatzsal), Okolicsányi Hermin. (fehér tarlatán, piros virággal), Orozsi nővérek (fekete ezüstös tarlatán rózsákkal, és fehér tarlatán kékkkel s ezüst levelekkel), Pethecs Mariaká (fehér tarlatán, rózaszín virággal), báró Pongráczné (fekete selyem, himzett virággal), Radeczki Róza (rózaszín gazir, rózsákkal), Ritter Emília (halvány rózaszín tarlatán, virággirlanddall), Ruzenbachné (halvány zöld selyem, fehér csipkével), Tilmanné (fekete selyem, rózaszínnel). — A fataléag el volt ragadtatva, a férjek is örültek. A táncz reggeli hat óráig tartott, de jövedelmet még se hozott a tűzoltó egylet javára. (Egy elbukott.)

A lámpabál B. Gyarmaton f. hó 13-án ment végre, — rögtönzöttége dacára szép közönség gyűlt össze. — A szűrétánczot meglepő ügyességgel rendezték: Milován János és Sulez Lajos urak. — Örömmel constatáljuk, hogy e bál nem bukkott meg. — Bevétele 175 frot 50 kr., kiadása 109 frot 75 kr., maradt tiszta jövedelem 65 frot 75 kr. Adakoztak Havas Gyula 1 frot, Tapolicsányi Ferencz 1 frot, Galgóczy János 1 frot, Szerémy Gábor 2 frot, Herbássek József 2 frot. Felajánlottak: Szabó János 1 frot, Karlik János 1 frot.

Tanügy.

A b. gyarmati polgári iskola tantestülete egy ősz tündíj előállításán fáradozik, mi végből alárásai iverket bocsátott ki, melyeket a tanultok kezelnék. Eddig 91 frot 92 kr. gyűlt egybe. A tantestület eme buxgalkodása elismerést érdemel a kegyes adakozók neveit sietünk lapunkban is megörökíteni. Adakoztak pedig: Fabriczy István és Felsenburg Dezso tanultok 1 számt gyűj-tövére a következők:

Madách Károly 2 frot, Komjáthy Anzelm 1 frot, Friderczy Lajos 1 frot, Detrich Zeigmond 1 frot, Felsenburg Henrik 1 frot, Felsenburg Tivadar 1 frot, Felsenburg Mór 1 frot, Havas Gyula 1 frot, Goschéit Hermann 1 frot, Weiss Simon 1 frot, Weiss Salamon 1 frot, Dr. Bogdán Mihály 1 frot, Dr. Felsenburg Ferencz 1 frot, Dr. Grünbaum J. 1 frot, Tornjós György, 1 frot, Angyal József, 1 frot, Manósy Ahajós 1 frot, Okolicsányi Pál 1 frot, Dr. Baintner Ferencz 1 frot, Köry Tivadar 1 frot, Aninger Ferdinand 1 frot, Pribil Antal 50 kr. Kohn Markus 1 frot, Bart Lipót 50 kr. Teller Ignác 1 frot, Kristóffy Mór (örökös) 50 kr. Polátsék Márk 20 kr, Smid Sándor 1 frot, Szady Henrik 1 frot Jeszenszky Danó 1 frot, Farkas Ferencz 1 frot, Figler Jozsef 1 frot Eben-sührer György 1 frot Stésinger Károly 1 frot, Gardik Lajos 1 frot, Herczeller Lipót és Jó-

zsef 1 frot, Rosenbaum Ignác 1 frot, Kohn Adolf, 50 kr, Weiss Jakab 50 kr, Ambroz Gyula 1 frot, Lankóczy Róza 50 kr, Őstereczker Mór 50 kr, Kazakovics Károly 2 frot, Högöcz Ferencz 50 kr, Klein Ádám 40 kr, Spitzer Jakab 50 kr, Pakay Ádám 50 kr, Gyura Béla 50 kr, Bráuderer Ahajós 1 frot, Fröllich Vilmos 50 kr, Heagy György 40 kr, Elferlék 60 kr, Auinger Tomérek 1 frot, Imády Károly 1 frot Omazsa T. (örökös) 1 frot, Mezey Ignác 50 kr, Klein János 50 kr, Vili Mihály 50 kr, Spitzer Mór 50 kr, Jakovaj Antal 50 kr, Ráb László 1 frot, Zabolovich István 1 frot Br. Buttler Frigyes 1 frot, Garam Jenő 1 frot, Domján Pál 2 frot, Tapolicsányi Ferencz 1 frot, Dömowffy Elek 1 frot, Taphy Imre 1 frot, Mencezl János 20 kr, Szerémy Gábor 1 frot, Hanka László 2 frot, Okolicsányi János 50 kr, Hejaszky Antal 40 kr, Bráuderer János 50 kr, Behavitz Sámuel 50 kr, Weiss Mór 50 kr, Lövy Dániel 12 kr, Waller Mór 30 kr, Streisinger Jakab 20 kr, Kóth Mihály 40 Lévy Sámuel 50 kr, Chikán Mihály 2 frot, Elheniczky Flóri 2 frot, Nagy Imre 1 frot, Weininger Mór 50 kr, Benedek Pinkás 50 kr, Lövy Bernát 40 kr. Dr. Kohn Kálmán 1 frot, Karlik János 2 frot, Osmann 77 frot, 2 kr. Ráb Jenő Weinberger Flópy és Hareis Hugó tanultok 2-számú ívés adakoztak: Andrássy Gyula 1 frot, Bodnár István 1 frot, Dr. Heks József 50 kr, Himler A. 40 kr, Jeszenszky József 1 frot, Kohn László 50 kr, Dr. Melicher Ferencz 1 frot, Madách Károly 2 frot, N. S. 1 frot, Pajer István 1 frot, Platy Ferencz 50 kr, Révay Zoltán ifj. 1 frot Reisz Jakab 30 kr, Sehel Albert 50 kr, Szilberer A. és sa 30 kr, Széchy István 20 kr, Tamaskovics Gyula havonként 50 kr, Zelenka Károly 1 frot, Ujhejvi Boldizsár 1 frot Összesen 14 frot 90 A két ívés begyűlt es ideig 91 frot 92 kr. mely összeg a helybéli takarékpénztárnál helyezetteti el kamatozás végett.

A vallás és közoktatásiügyi minisztérium m. é. nov. 30-án kelt 27747 leiratá folytán, melynek értelmében az alábbi felsőben lévő nógárdmezei tanító egylet alapszabályai annak feloszlása esetében a kormány rendelkezései feltételűtől sárponált elállandók, az egylet ideiglenes elnöke Terray Károly tanítóképzési igazgató f. é. jan. hó. 24-ére egy rendkívüli gyűlést tüzött ki. Elhalasztatlan egy törvényben a küszöbön álló közgyűlés: illetőleg, dacára a zord időkeletelenségeinknek és az utak járhatatlanságnak, szép számal jelentek meg a tagok, a megye legátvalobbi vidékeiről is.

Elnök constatálva a közgyűlés határozat képeaségét, s előadva a tanácskozás tárgyát, a gyűlést megnyitottának kijelentti; mire alapszabályok a felsőbb helyről kivánt záradék ponttal, Hudecz Miksa és Tomesko Nándor indítványára bomzást vitalakozás után némely pontok módosításával elfogadtattak. Az így módosított alapszabályok öszállításaival Tomesko Nándor bizott meg.

Következett az elnök jelentése: új tagokkét belettek az egyletbe tízen; az egyleti vagyon 17268 frot, mely összeg a kezesi népbank és takarékpénztárban kamato-sítottatik; egyttal felszólítja a volt községi tanítóegylet elnökét a rendelkezés alatt lévő nettaláni összeget mult közgyűlés határozata értelmében a jelenlegi egyleti pénztárnoknak átazolgáltatni.

Az egylet jarasáreinek jelentéseit be-nem érkeztén, elhatározatot miszerint azoknak elnökei felszólításának jelentéseiket a közelebbi közgyűlésnek beadni.

A felmentül indítványok, vonatkozólag a hadkötelezett tanítóok gyűre, eszimerül nyelvtan kiadására, a közelebbi közgyűlés tárgyaitól vételek föl; egyedül Nógárdmezei földrajzra nére elhatározottat, mi szerint a jelenleg használtában lévő kézi könyv kiadója Chikán Mihály ér annak át-dolgosására felszólítottak. Mint közelebbi B. Gyarmaton tartandó közgyűlés ideje f. sept. hó eleje fogadtatott el.

Végül kijelentén az elnök, miszerint az egylet vesztésével ideiglenesen az alábbiok fogja megbizni, egy Nagy József tanító ér által kiállított megó boták hamisításra szolgáló tanácsok megemlése után a közgyűlés feloszlott.

Közelevek.

Brann Adolf dunaipataji ír. tanító a m. k. igazságügyi Miniszter 1876 évi december 16-án 30663 sz. a. kelt rendelete szerint okirat hamisítás bűntette miatt a kir. ítélő tábla m. évi november hó 2-án 22806 sz. a. jogerdő emelkedett ítéletével hat évi börtönrre ítéltetvén, nevezett egyén a tanítói pályától véglegesen tiltottatott. — Vezér könyv az alkotmánytan oktatásában elemi felső nép és polgári iskolai tanítók, nemkülönben tanító képzési tanárok és növendékek használatára. Irtá Mayer Miksa Buda-pest 1877. című könyv taniradalmunkban sok tekintetben hasznos pótolván, annak használata népszerűsítést kívánunk meg, hogy a pályázati kérvényüket kéreccsítési bizonyítványokkal felszerelve, e hivatalnál a kitűzött határidő előtt nyújtsák be.

Rétság 1877. január hó 21 én

Korondinyi Lajos,

szabó

Hírek.

A szűzölés R-Gyarmaton a tarsangi mulatások miatt március hó 3-kára hájaztatott.

Serli Antal volt losoncai köz- és váltó-ügyvéd Topolyára aljárásbírónak nevezetvén ki, eltávolítása alkalmából jó barátai és ismerőseinek szívesen „isten hozzád” otmond.

Baratta Alajos poltári földbírókos fel- szólal, hogy ő nem ama Baratta N., kiről a mult számban a közigazgatási táblában mint olyanról van említés téve, ki csődület alatt áll.

Halálhírek. Simonyi Antónia folyó évi február hó 15 én életének 65 ik évében Drégely-Palánkon jobblétre szenderült. — Szakall Elek né szül: Szabó Emma folyó hó február 16-án élte 43-ik boldog háza- sága 29-ik évében hosszas szenvedés utá. Losoncra jobblétre szenderült. Béke lam- vaikra!

B-Gyarmaton 50 aláírásal távirat in- tétetett Budapestre a diszkardvívó bizott- ság üdvözlésére, melynek tiszteletére ban- quet rendeztetett. A távirat így szólt: „Üd- vözlünk titeket! Adja az ég, hogy fárado- zások gyümölcse hazánk boldogságára le- gyen.” — Visza a következő távirat érke- zett: „A 60-as bizottság nevében mondok köszönetet sürgönyeitekért. Neveitek a ban- kettnél felolvastattak, és harsogó éljen to- gadtá szeretett magyár üdvözlőiteit; kül- döttjeink egy forró kézszerűsítést és egy szív- ből jött üdvözlőt hoztak a török nemzet- től számunkra vissza, legyéktek ezt a nép kösöt közhírré, hogy ürvendjenek a hírek

azok, a kik ugy szeretik a nemzetet, és ugy érenek mint ti. A 60-as bizottság megbí- zásából: Zubovics Fedor.”

A legközelebb lefolyt helybéli unozso- zásnál egy első korosztályú legény mindkét kezén tükéletesen kifejelett hat, az egyik lábán szinte hat, míg a másikon a rondes öt ujjal, s így összesen 23 ujjal lett előál- litva. —

Rendőri hírek. A mult hó 14-én Vilken báró Mertensnél elkövetett nagybbszerű tolvajlás tetteseit megcsipték Sz. Fehérváron, éppen amint a még elemző zálogosított ezüst- neműeket - melyek mieműségéről az ot- tani rendőrség is értesítettet - elárúitani akarták. A tolvajok a bírónál előzött egy évvel szolgált komornyik vezetése mellett követték el a lopást, melynek elkövetése végett egyenesen Sz. Fehérvárról rándultak megénkbe. Az ellopott tárgyak mind meg- kerültvén, a tettesek is a losoncai kir. járás- bíróság börtönebe kerültek. — Nagy-Oros- szában f. hó 14-én boszúból elosztott tűz következtében egy ház elmaradt. A gyauu Varga Miklóst terheli, ki is a kir. járásbi- rósnak átadottat.

Rövid hírek. A b-gyarmati ügyvédi ka- mara rendes évi közgyűlése e hó 24-én fog megtartatni. — A b-gyarmati prot. egyházi intelligens (?) réze Simko Frigyeset jelölte ki papjánul abszolú többséggel. — Pottyko Imre a losoncai tüzoltó pa- rancsnok f. hó 17-én B-Gyarmaton volt, hol este a tüzoltó tisztikari ülésen is részt vett. — A törökbeszéltek iavára B-Gyarmaton befejeztettek a gyűjtések. A gyűjtés eredménye lapunk részéről 72 frt 50 kr. Bozó és Less urak ivén 94 frt — összesen 188 frt 50 kr. Ez összeg a 60 bizottságnak illetékes helyre leendő át- tétel céljából küldöttet meg. — A 60 bi- zottságtól küldött iv teljesen betöltetett, — az összeg, mely a t. közönség nagylelkűségé- ből gyűlt egybe, a többi hazai gyűjtések- hez képest nem a legkisebb számtól (tüttel) fel. A fentebbi összeghez adakoztak még: Kék Leopoldin 1 frt, Bärth Ilonka 1 frt, Viz- kelety F. 1 frt, Perleberg Gy. 1 frt, Kapor Gy. 1 frt. A losoncai gázvilágítás még sem humberg, eddig 890 láng van előgyejeve, a vállalkozó: Rauch bécsi cég, ki e hó végével varatik Losoncra, a losonciaikkal e tárgyban szerződni akar. A mozgalom é- len: Pettko Imre áll. Szécsényben f. hó 15-én este 7 óraker egy ház égett le.

Zeneirodalom Ság József előfizetést hirdet a „Magyar zenei lexicon” című művére, mely mindazon zeneszerzők, dalno- kok rövidre szabott életrajzát, kik hazánk földjének gyermekei, vagy hosszabb ideig nálunk tartózkodva, — magyar érzelműkké váltak, — fogja 5 füzetben tartalmazni. A teljes munkának ára 2 frt. Megjelenik ap- rilis 1-jején. — Ajánljuk e maga nemében hazánk irodalmában páratlan művet a ze- nekedvelők figyelmébe

Új zenemű Táborczy és Parschnál Bu- dapesten: dallam „Mért ég e magányos könyvepp”. Zongorára alkalmazta Roch

József Ára 50 kr. Katsch marsch, irta Robr- bacher K, Ára 60 kr. Kammeier polka Ára 50 kr.

Az „Apollo” zeneműfolyóirat legújabb száma következő tartalommal jelent meg: Lassu és friss Kovarcz Emilől. Érdekesen kidolgozott ábránd, melynek lassuja Tóth Kálmán „Törött taról mezasz repült a ma- dár” című költeményére íratott, mely köl- temény a zenemű homlokán mint jelleg diszlik. Amnyiban is érdekes ezen, a jönevű szerző által 1862-ben Barátiában irt zenemű, mert azt először L. Hollory Kornélia feled- hetlen énekesnőnek énekelte 1863-ban Lo- soncon adott nyilvános hangversenyben. A dal csakhamar népszerűvé lett s a győri cigány-zenész Farkas Miska által saját neve alatt „Ida lassuja” címmel adatott ki. E féle visszaélések ualunk ma is gyakran for- dultak elő, mit felelte sajnálunk kell. Ze- nezésünk oly néplalainkat, melyeknek szer- zője ismeretlen, gyakran saját neveik alatt adják ki, vagy csárdássá dolgozva át, a czimlapon nem a „szerkesztő, gyűjtő, vagy átírt”, de egyenesen a „szerző” megjel- léssel becsátják világgá. Némelykor meg a népdalokat saját szerzeményeikkel egy fü- zetben vegyest adják ki. Mások ismét el- nemkezőleg saját eredeti szerzeményeiket, mint eredeti népdalokat teszik közzé, holott azok legjobb esetben csak utólag válhatnak népdalokká, s ha bár az egyszerű dalfor- mában vannak is írva, mindaddig míg a nép által nem énekelteknek, a népdal elu- vesztésre szorosan véve igényt nem tarthat- nak. Mind ennek végre az a következmé- nye, hogy maholnap egy dalról vagy csár- dásról sem fogjuk apodictico állíthatni, hogy az ez vagy ama zeneszerző szerzeménye, habár azoknak a valódi vagy alszerző nevé- t kinyomtatva látjuk is. Azon visszaélés, hogy mindenféle népdalokat mint X vagy Y éne- kesnő kedvenc dalait adják ki, melyeket ezen vagy ama népszerűségben szokott éne- kelni, csak másodrendű jelentőséggel bír. Sokat nem árt, pl. midőn Blaháné azon dalai gyanúnt melyeket a „Falu rosezá”-ban szokott énekelni, eddig már legalább is 30 dalt adtak ki, melyeknek legnagyobb részét az említett szimfóniában nem is éneklük. Ezt csak futólag akartuk megemlíteni, s vissza- térünk az Apollóra. A jelen füzetben megje- lent meg „Humor” cím alatt egy zamatos mazurkapolka Nagy Bélától. A zongorázók é énekesek számára igen ajánlható, most már havonként kétszer megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 6 frt, mely a ki- adó hivatalhoz (Budapest, vár országhá- z- utca 94. sz. a.) küldendő be. Még folyóvást előfizetheti az egész évfolyamra.

A „Magyarország és a Nagyvilág”, legújabbban megjelent 6-dik számának tar- talma. — Szöveg: Frivaldszky János — Eltérveztet utak. Regény. (Vértosi Arnold.) (V. Folyt.) — Emlékezés nagy anyámra. Költ. (Pósa Lajos. — Keltoi Képek. — Disz- ebed a magyar ifjak tiszteletére Konstanti- nápolyban. — Sevillában. (F.) — Budapest lakói. (Kolbenheyer Gyula. — Bécsi tárca-

levél: Nehány nótá Csis-ből (Porzó) — Egy boldogtalan történet (Jack.) Regény, (Dau- det Alfonz.) (V. Folyt.) — Klónófélek. — Sakk-feladvány — Kép rejtvény. — Szer- kesztői üzenetek. — Rajzok: Frivaldszky János. — Keltoi képek: Nepokajiczky Art- hur tábornok, a déli orosz kadsereg társa- karának főnöke Todleben Ede tábornok, a délorosországi védművek főigazgatója. Ha- zatáró basibozukok Előőrsi találkozás a fegyverszűnet alatt. — Sevillában. — Disz- ebed a magyar ifjak tiszteletére Konstanti- nápolyban. — Előfizetni lehet e lapra a ki- adóhivatalban Budapestben, Ferenczkerter Athenaeum épület. Negyedévre 2 frt 50 kr. félére 5 frt, egész évre 10 frt. Ajánljuk e lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

A b-gyarmati angol klasszikonok művelődjében — a buzgó főnökök. Sánta Antónia vezetése mellett szavallattal össze- kötött színelőadás tartott szép eredmén- nyel.

Megjelent: Levelesorinti oktatás a né- metnyelv ötanulására. Irtá és kiáltja Rö- der Adolf, 28 és 27-ik füzet. Az egész mű 6 frt. Megrendelhető minden hazai könyvá- rsnál vagy a szerzőnél Sz o m b a t h e l y e n E díszesen kiállított folyóirat az eléggé is- mert Toóssaint-Langenscheidt tanmódszert vette alapul és a német nyelv alapos meg- tanulását a legrövidebb idő alatt biztosítja.

A közönség köréből*

A Négrádi lapok f. évi 5 ik számának „nyiltér” rovatában Menzsl János és Da- man Dávid urak által engemet azon meg- lepő nyilatkozat közöltetett, — miszerint én Hlofszky Adolf ir ellenében a kihívást el nem fogadtam. —

Igaz, el nem fogadtam azt, először azért, mert a bajrivást csak is érzékenyebb be- osztéletbéli sérelmek megtorlásánál vélem cél- bavehetőnek, — abban pedig, hogy én Hlofszky A. urat hivatalos működésom al- kalmaival irányomba kimély nélkül válas- tott kifejezéseidre rendro utasítottam: be- osztéletbeli sértést nem látok. — Nem fogad- tam el továbbá a kihívást azért sem; mert tudtommal Hlofszky A. úr nem szerzett még magának oly férfiu önállóságot; mollyel párbajokrai jogosultságát igazolni tudná. E körülményre Hlofszky A. urat figyel- metostve, az ügyet befejeztetnek tekint- tem.**)

G y u r u Béla.

Szerkesztői üzenet.

Revenjék Szécsény. „A tüzoltó fohász”-ban nem alkalmazható írássztyrát látnok. Sok jó ötlet és új van benne, de azért meg is a tanácsunk: ne tüzálj, mert meglöcsölnek!

*) E rovatban közöltétekért nem vállal felelő- séget a Szerk.

**) Rézsúnkról is. Szerk.

Felolvaszerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T É S K.

52 — 877. v. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó, a b-gyarmati királyi járásbírótság 575—877 számú végzésének meg felelőleg ezennel közhírré teszi, miszerint a b-gyarmati „Takarék s hitelintézet”-nél elzálogo- sított s ki nem váltott sen meghosszabbított arany s ezüstnemű kézi zálogok nyilvános árverés ut- ján eladandók, minek a helyszínén vagyis az érintett hitelintézet helyiségében leendő eszközlésére folyó évi február hó 21. vagy szükség esetén kövekező napjának mindig délutáni 2 órája tűzetett ki, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt B.-Gyarmaton 1877 január hó 31-én

Vatter Gyula.
bir. végrehajtó.